

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۱۲/۳۱

محمد انور اڅر

د دوکتور م، عثمان تره کي په خواب کي (دويمه برخه)

بناغلیه تره کی!

– تاسو په خپله لیکنه (چند سوال از بناغلی [په دري کي شاغلی لیکل کيږي] انور اڅر!) کي داسي لیکلي دي: «منتها قبل از آغاز و دوام بحث باید اعتراف کنم که درین مشاجره و تقابل خود را حقیر و شرمنده احساس میکنم. زیرا محمد عثمان تره کی که چهل سال اخیر زندگی خود را با پاک نفسی و تقوا در برابر دو لشکر متجاوز شوروی و امریکا در جنگ گذشتانده، یکی را شکست و دیگری را مضمحل و زمینگیر ساخته است، امروز باید با یک انسان ذلیل، فاقد درک و بی نزاکت بجنگد. این فتنه دشمن است و اهل سیاست با این فتنه گری های دشمن از دیر زمانی آشنا است»

بناغلی تره کی!

خواب: ته چې زما سره (بحث) ته مشاجره او جگړه وايي، د شرم او حقارت احساس کوي، دعوه کوي چې شورويان او امریکايان مو په گوندو کړي دي ما ته مو د ذليل، ناپوه او بي نزاکته انسان خطاب کړی دی نو راته غور شه چې ستاسو پر وړاندې زما خوابونه څه ډول دي:

الف: لکه تاسو چې منلي ده «... باید اعتراف کنم که درین مشاجره و تقابل خود را حقیر و شرمنده احساس میکنم.» باید د شرم او حقارت احساس وکړئ، ځکه چې (د قلم او کلام عفت) نه مراعتوي او يا د قلم او کلام عفت نه پېژني، ستاسو دا ډول کنځلي او سپکي سپورې، سنا د منطق او استدلال څرگندونه کوي.

ب: ته چې له لوی احمد شابابا، وزیر محمد اکبر خان، محمد ایوب خان او نورو اتلانو څخه ځان لوی اتل بولي وايي چې: «... در برابر دو لشکر متجاوز شوروی و امریکا در جنگ گذشتانده، یکی را شکست و دیگری را مضمحل و

زمینگیر ساخته است.» او په رڼا ورځ د دوو امپراتوریو د ماتې دعوه کوي دا، داسي مانا لري چې يا به د نړۍ خلک په نظر احمقان او ځناور درځي يا به په خپله ته ناپوه وي، ډېر افغانان په دې پوهېږي چې ټول عمر دې په فرانسه کې تېر کړي يوه ورځ دې نه له روسانو سره د ننه په هېواد کې جهاد وکړ او نه دې له امریکايانو، فرانسويانو يا نورو غريبانو سره، ته چې د جهاد دعوه کوي همدا اوس په داسي کفري ملک کې اوسېږي چې څو ځلي يې د پېغمبر (ع) بي عزتي کړي ده او ته چوپ پاتي يې، ته چې دومره نر مسلمان وي هملته د خدای او د رسول له دښمنانو سره جهاد ولي نه کوي، که ته د قلم يا د ژبي جهاد يادوي چې په قلم او ژبه دې جهاد کړی دی، سنا قلم او خبرو هېڅ ځای نه دی نيولی، که په قلم دې څه لیکلي وي منطق او استدلال نه په کې ليدل کيږي، که خبرې دې کړي وي خبرې دې هم د لیکلو په شان بي اغېزه دي او په پښتو خبرو خو دې خدای خبر چې په سلو کې څو تنه ورباندې پوه وي.

ت: تاسو جناب زما سره د مناظرې کولو په اړه داسي فرمايلي دي: «امروز باید با یک انسان ذلیل، فاقد درک و بی نزاکت بجنگد.»

بناغلی دوکتور! ته نه شرمېږي زه ستا په کنځلو شرمېږم او په دې شرمېږم چې سنا په شان سپک دوکتور سره مناظره کوم، ستا له خولې چې کومې چټلې خارجيږي ټول لوستونکي يې ويني خو زه هغه غږېږم نه وایم چې ته يې وايي.

ته د مناظرې او جگړې په توپير نه پوهېږي، زه پوهېږم چې د خپل همخولي سره د فيزيکي جگړې هم نه يې، هسي د ماشومانو په شان خالي فکرونه وهي او کله کله داسي خوبونه هم ويني چې امپراتورۍ چپه کوي!؟

جناب دوکتور!

په افغان جرمن پورتال د نظرونو او تبصرو په درځه (درېځه) کې مي د بناغلي ليکوال قاسم باز اغېزناکه تبصره ولوستله چې خورا بڼه اغېز يې درلود او زه يې متوجه کړم (الْحَمْدُ لِلَّهِ) چې ستا په شان دوکتور نه يم، باز صاحب ليکي: «والله بالله من تا ديروز فکر ميکردم که استادی در پوهنتون و داشتن سند دکترا یکی از افتخارات است که نصیب یک عده افراد گردیده همیشه در زندگی ام بزرگترین ارزو ام داشتن سند داکترا و افتخار کليمه استادی در

پوهنتون بوده. وقتیکه در این چند سال نوشته های بعضی استادان پوهنتون که داری سند PHD نیز هستند میخوانم شکر می‌کنم که مانند این دکتران کور مغز مانند [...] نیستم.»

بناغلی تره کیه! زه سنا سره د اسلامی شریعت او انسانی اخلافو پر بنسټ دلایل وایم او تاسو مشاجره، جگره او کنخلی کوئ، ته باید په دی پوه شي چې زما قانون قرآن دی، ته که زما پر گروهه (عقیده) باور لري او که نه، زه سنا سره د قرآن د دي آيت شريف پر بنسټ مناظره کول غواړم:

﴿ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ۚ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾

ترجمه: «با حکمت و اندرز نیکو، به راه پروردگارت دعوت نما! و با آنها به روشی که نیکوتر است، استدلال و مناظره کن! پروردگارت، از هر کسی بهتر می‌داند چه کسی از راه او گمراه شده است؛ و او به هدایت یافتگان داناتر است.» (نحل: ۱۲۵)

پوښتنه کوم: آیا ته د پورته آیت شریف پر بنسټ له ما سره مناظره کوي که د شريرو ماشومانو په شان کنخلي؟
- بناغلیه: لکه چې وایي: «خود را در کوچه حسن چپ نه زن.» ما له تاسو څخه په خپله لومړی لیکنه کې پوښتنې کوي چې د هغو خواب دي نه ویلی مهرباني وکړه د هغو پوښتنو ځواب ووايه، غواړم هغه پوښتنې بیا تاسو ته تکرار کړم، ځکه چې په یو ځل ویلو دي سر نه خلاصیږي:

- بناغلی دوکتور! تاسو چې اتیاوو کالو ته نږدې یاست چې طبعاً به لویه کورنۍ، لونه، زمان، لمسي، خپلوان، دوستان او ملگري هم لري، آیا له خپلې کورنۍ او نورو سره دا ډول بي ادبه او بداخلاقه خبرې کوي چې ما ته مو کوي دي؟ پرته له دي چې زه تاسو ته کومه سپکه خبره وکړم: «چه د زیات خوشالي له وجهي نه اودسه مو ماتي نشي.» (د دوکتور صاحب موخه دا ده: چې د زیاتي خوشالی له وجهه مو اودس مات نه شي.

- بناغلی تره کیه! تاسو اقرار کوي چې د ای، اس، ای، له خوا تاسو ته د کابل بانک له لارې پیسې لېږل شوي دي، یوازي همدا خبره تاسو د خپل ځان له پاره سند کړه، ته که اوس هر څه ووايي، د منلو نه ده، تا په خپله خوله په خپل ځان باندې شهادت وکړ، ته خپلې خولې خورلی یې لکه چې وایي: (خپله خوله کلا ده هم بلا.)

تاسو چې په افغان جرمن آنلاین پورتال (چې زموږ د ټولو گډ فرهنگي، علمي او ښونیز مرکز دی) یې له دي چې اسناد وړاندې کړئ د خیانت او بډو توروته لگوي اوس روښانه شوه چې تاسو خیانت کوي چې د افغان جرمن آنلاین پورتال بناغلو مسؤلینو.

- بناغلیه! تاسو وایي چې مور او پلار مو پښتانه دي آیا ستاسو دوکتور له پاره د خواشني خبره نه ده چې په مورنۍ ژبه لیکل او غږیدل نه شي کولی؟ په داسې حال کې چې ځان د پښتون او د پښتنو مدافع وکیل بولي، ته خبر یې هغه مهال چې مرحوم نعیم خان پاکستان ته تللی ؤ او د کوزو پښتنو د حقونو غوښتنه یې کوله مارشال ایوب خان د دي له پاره چې مرحوم نعیم خان تحقیر او وشرموي په ډېر کبر او غرور سره یې له مرحوم نعیم خان سره په پښتو خبرې کولي، ځکه چې ایوب پوهیده چې نوموړی (ستا په شان) په پښتو خبرې نه شي کولی... هغه وو چې نعیم خان غلی او آرام له غونډې ووت. (ما و پاکستان: تألیف: محمداکرام اندیشمند، به نقل از لیوان پولادا Leon B.Poullada د دیپلومات و نویسنده امریکایی)

د خپلې ژبې او بلې ژبې په اړه شاعر څه ښه ویلي دي:

پردی ژبه زده کول که لوی کمال دی

خپله ژبه هېرول یې کمالی ده

له بله پلو تاسو په خپله خبره ټینګ یاست چې: (گوزار) په ذال (گوزار) لیکل کيږي او د دري ژبې له گذشتن څخه اخیستل شوی دی او (وجه) لیکل سم نه، بلکې (وجهي) په ښه لیکل سم بولي.

بناغلی تره کی! ښه غور شه: د پښتو، پښتو په تشریحي قاموس کې په دي ښه (گوزار) او (وجه) لیکل شوي، سنا (گوزار) او وجهي په نوموړي قاموس، فرهنگ عمید، فرهنگ دهخدا او د نړۍ په هیڅ قاموس کې نه موندل کيږي، که په کوم قاموس کې یې تاسو وړاندې کولی شئ وړاندې یې کړئ، بې سنده خبرې ستاسو محترم دوکتور صاحب عادت دی لطفاً یې سنده خبرې مه کوي.

اوس ستاسو د هغو پوښتنه ځوابونه چې په خپله لومړی مقاله کې مو پوښتلې دي:

- بناغلی تره کی! تاسو په خپله لیکنه کې لومړی پوښتنه داسې کړي ده: «اختلاف میان نویسنده و افغان جرمن مطرح بود. افغان جرمن به سرعت در تلاش یک کمیشنکار افتاد تا جهت اتهام بر خود را به جانب مقابل منحرف کند. شما روی کدام انگیزه و به اشاره کدام مرجع با چه پاداشی به ع، تره کی به طرفداری افغان جرمن با بی انصافی و گستاخی حمله کردید؟

ځواب: ستاسو د لومړي سوال په ځواب کې باید ووايم چې ته په دي نه پوهیږي چې زه د (افغان جرمن دروند پورتال) یو فعال قلمي غړی یم، ته باید په دي پوه شي چې نوموړی پورتال زموږ له پاره د یو گډ کور حیثیت لري، نو کله چې ستاسو په شان یو تن دوکتور، د خپلې فرهنگي کورنۍ دښمن وگرځي او پر خپله کورنۍ بې سنده توروته ولگوي، نو د کورنۍ نور غړي اړ دي د خپلې درنې کورنۍ دفاع وکړي، ته په دي نه پوهیږي چې په دي پورتال کې لوی،

لوی پوهان موجود دي، تاسو نه یوازې د دغه پورتنال یو دوه کسانو ته توهین کړی دی بلکې ټولو همکارانو ته مو سپکاوی کړی دی، ته پوه شه چې دا د ټولو همکارانو دنده ده چې افغان جرمن پورتنال څخه ملاتړ وکړي او په دې هم پوه شه چې د ځان په شان پر نورو فکر مه کوه پېسي یوازې تاسو محترم ته ارزښت لري، زموږ لویه کورنۍ او ما خلک پېژني، په ټول عمر کې مې هېڅ چا ته سترګې نه دي ټیټې چې څوک ووايي په کوم ځای کې مې خیانت کړی وي.

او په دې هم پوه شه چې د پورتنال مسولین ستا په شان کمزورو کسانو پر وړاندې په خپله دفاع کولی شي، زه یوازې خپل مسؤلیت ترسره کوم چې پر ما باندې د یو فرهنگي همکار، د یو مؤمن مسلمان او بالاخره د یو انسان په توګه حق لري.

بناغلیه دوکتور! ستا سره زموږ مناظره نن نه ده، څو کاله وړاندې مې هم د تبصرو او نظرونو په درځه (دریځه) کې مناظرې ته دعوت کړی وې چې تاسو بناغلی هغه مهال مناظرې ته حاضر نه شوی او ځان مو په یو ډول پلمو په کولو تېر کړ، دا ده ستاسو هغه لیکنه چې ما له خپل آرشیف څخه کاپي کړه وې لولئ:

بناغلی استاد تره کی صاحب! لومړی سلامونه او درناوی وړاندې کوم، وروسته دا چې:

زه نه په دولت کې کار کوم، نه له امریکایانو سره همکار یم، نه ملا یم، نه د طالبانو د ترهګرو کړنو پلوی یم او نه هم په کومه بله ډله ټپله پورې تړلی یم، یوازې افغان او روڼ اندی مسلمان او د پښتونولي اصولو ته ژمن سړی یم، د هر چا پر وړاندې، بې له دې چې له چا وډار شم د حق خبره کوم، ځکه چې وېره یوازې له لوی څښتن څخه په کار ده، نه له انسانانو څخه.

بناغلی تره کی! زه هم ستاسو په شان د اسپرو طالبانو د اعدام مخالف یم، چې په دې اړه مې تېر کال هم له ولسمشر غني څخه په یوه لیکنه کې غوښتنه کړې وه او اوس مې هم بیا له ولسمشر څخه غوښتنه کړې ده چې له اسپرو طالبانو څخه دې غچ نه اخیستل کيږي.

خو اصل خبره دا ده چې تاسو ویلي دي چې (زما او طالبانو جګړه له امریکایانو سره ده)، زه ستاسو دا ډول څرګندونو ته حیران پاتې شوم، ستاسو دا خبره د دې مانا لري چې تاسې د طالبانو د کړنو مدافع وکیل یاست او ډېره بڼه خبره ده چې ستاسو په شان یو حقوق پوه شخصیت د طالبانو په وکالت باندې څرګندونې کوي، تر اوسه پورې زه له داسې چا سره نه یم مخ شوی چې د طالبانو د کړنو په دفاع کې له مور سره بحث وکړي، په دې بنسټ، زه تاسو ته وړاندیز کوم چې په دې اړه له مور سره د اسلامي او بشري حقوقو په رڼا کې بحث پیل کړئ، ترڅو بناغلي لوستونکي قضاوت وکړي. باید ووايم چې که تاسو د امریکایانو سره په جګړه کې یاست، نو زه له اشغالګرو امریکایان، پنجابیانو، داعشیانو او طالبانو سره په جګړه کې یم، که غواړي له مور سره مناظره پیل کړی ستاسو ځواب ته منتظر یم.

په درناوي

بناغلي اخر سلام!

د طالبانو په ملاتړ د دریځ خبره د هغه څه چې تاسې به سطحی توګه ورباندې اشاره کړې ډیره ژوره ده او ګڼ شمیر اړخونه لري چې باید په یو پراخ او د احساساتو او عصبيتونو لري چاپیریال کې وڅیړل شي، تر څو چې د بهرنیو تبلیغاتو تر تاثیر لاندې غولول شویو افغانانو د غفلت خوب نه راویښ شي. له همدې کبله زه ستاسې د مناظرې وړاندیز ته هرکلي وایم. خو متاسفانه زه د شخصي مصروفیتونو له کبله هره ورځ تبادل نظر پنجرې ته د نظریاتو د لوستلو او سوالونو ته ځوابولو په موخه ورننوتې نشم. که افغان - جرمن سایت دومره ځواني وکړي چې پوښتنې راتول او راته د یو بڼه « انټرویو » (مرکه) د پاره راولیږي، چمتو یم چې ټولو ته ځواب برابرکړم. پوښتنې باید نه د اشخاصو، بلکې د افغان - سایت له خواه مطرح شي. په تیر بحث کې ځینو کسانو چې ورته سیاسي تروریستان (چا چې خپل قلم د سیاسي شخصیتونو د ترور په مقصد کاروي) ویلي شو، زه مرور کړې یم او غواړم چې د دوي احتمالي پوښتنې په غیر مستقیمه توګه د افغان - جرمن دلاری مطرح شي. تر هغه وخته پورې تاسو په بیره دوو موضوعاتو ته پام وړوې: یو - چې زما له خواه د طالبانو ملاتړ همیشه مشروط وو، دي، او به وي. دوه - نکتابي لرونکي طالبان (راځي چې د ستمیانو په احترام دغه « شنگ لرونکي » اصطلاح وکارو)، هیڅکله د امریکا سره دشمني د افغانستان په ګټه نه ویني. دوي وایي چې مور د امریکا د یرغلزې جګړې چې په کې پښتانه په نښه شوي، قرباني یو او امریکا سره زموږ جنګ دفاعي بڼه لري. په بل عبارت مور جګړې په موخه امریکا ته تلې نه یو، امریکا نیان د جنګ په مقصد افغانستان ته راغلي ده. اجر مو په برخه شه. تره کی

پوښتنه دا ده چې هغه مهال ما ته چا پېسي راکړي وي؟

بناغلیه! یوازې ته نه یې، وړاندې هم ستاسو په شان یو تن د همدې فرهنگي کورنۍ (افغان جرمن آنلاین پورتنال) پر وړاندې یاغي او باغي شوی و چې هغوی زما سره د مناظرو له لارې په لاره شول. (ولوله په همدې پورتنال کې: د بناغلي سید هاشم سدید په ځواب کې، څو برخې لیکني او نور) او څو تنو نورو ته مې د قلم په ژبه کړې خولې ورسې کړې دي.

بناغلی تره کی! الله تعالی مور مسلمانان مکلف کړي یو چې ستاسو محترم په شان خلک چې د نېکۍ لاره یې ورکه کړي ده بنو ته راوبلو او له بدو یې منع کړو، په دې تړاو قرآن کریم فرمایي:

﴿وَأَتَىٰكُمْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾
ترجمه: «باید از میان شما، جمعی دعوت به نیکی، و امر به معروف و نهی از منکر کنند! و آنها همان رستگارانند.»
(آل عمران: ۱۰۴)

د پورته آیت شریف مفهوم، (وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ؛ بنو ته رابلل او له بدو څخه منع کول) دي، دا منع کول ټولو مفسرينو يو شان تفسير کړي دي، چې له هغو څخه (کابلی تفسير) چې د څو تنو لويو اسلامي پوهانو لخوا ژباړل شوی او تفسير شوی دی، په تفسير کې داسې ليکي: «په منکر کې خراب کارونه لکه: کفر، بدعتونه، قبيحه رسوم، فسق فجور، هر راز بداخلاق او غيرمعقولي خبرې شاملې دي. له دې منکراتو څخه ممانعت هم په څو ډولونو دی: په ژبه، په لاسونو، په قلم، کله په توره او ټوپک، کله په (جهاد اکبر) سره. الغرض هر راز جهاد په دې کې داخل دی. دا صفت په داسې عمومي او اهتمام سره چې په محمدي امت کې لیده کيږي په پخوانيو امتونو کې د هغه مثال او نظير نه موندل کيږي.» (د مديني چاپ، لومړی ټوک، ۳۴۰ مخ، پشتو ژباړه)

بناغلی دوکتور! زه تاسو ته دا سوال راجع کوم چې د (I. S. I) سازمان پرته، (چې هغه تاسو منلي او اعتراف مو کړی دی) له نورو کومو خارجي افغان دښمنو سازمانونو څخه مو د افغان جرمن پورتال د (شخصیت د ترور) په موخه مالي امکانات ترلاسه کړي دي؟ او دا ووايي چې که مالي امکانات مو نه وي تر لاسه کړي په کوم علت او په کومه انگیزه د نوموړي پورتال د شخصیت د ترور هڅې کوئ؟

– محترم دوکتور! تاسو په دویمه پوښتنه کې ويلي دي: «افغان جرمن ده ها همکار قلمی دارد. دیگران در منازعه بیطرف مانندند. دفاع شما از افغان جرمن با بستن یک اتهام بسیار عقده مندانه بر من عامل سیاسی و فکری دارد یا مادی؟»

بناغلیه! ستاسو د دویم سوال ځواب د لومړي سوال په ځواب کې ورکړل شوی دی، تاسو ملامت نه یاست، ځکه چې حافظه مو سم کار نه کوي.

– تاسو بناغلي خپله درېیمه پوښتنه کړي ده: «شما نوشته اید که از موضع مستقل درگیر معرکه شده اید. پس چرا در موارد صلح، مخالفین مسلح و دشمنی با روشنفکران مخالف حکومت صد در صد از موضع حکومت و سایت نیمه رسمی حکومت یعنی افغان جرمن حمایت میکنید؟»

ځواب: هو! ما په خپله خوښه ستاسو سره مناظره پیل کړي ده نه معرکه؛ زه د جگړې پر ځای د سولې سل په سلو کې پلوی یم ته کولی شئ د سولې په اړه په همدې پورتال کې زما لیکنې (سوله، د سولې ډولونه او سوله په ادیانو کې) ولولئ؛ زه له چا سره دښمني نه لرم په ځانگړي توگه له رښتینو روڼ اندو سره ستا د دغې برخې سوال ځواب زما په لومړی لیکنه کې داسې ځواب شوی دی: د حکومت بنو ته ښه وایم او بدو ته یې بد، همدا دریغ مې د طالبانو پر وړاندې هم دی.

ستاسو د څلورم سوال او نور پاتو پوښتنو ځوابونه په بله لیکنه کې وړاندې کيږي. **نور بیا**